

:

( )

: بهمن ۱۴۰۲

: چالش‌های امنیتی، بانک‌های چینی، تحریم‌های ثانویه، رشد اقتصادی، توافقنامه همکاری انرژی، سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم، هاب ترانزیت داده، فناوری تجارت

: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵

سلسله گزارش‌های "پایش تحولات تجارت جهانی" رویدادهای کلیدی در محیط ژئواکونومیک ایران را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. در این قالب، رویدادهای کلیدی از منظر تاثیرگذاری بر دیپلماسی اقتصادی و موقعیت ژئواکونومیک ایران مورد توجه قرار می‌گیرند. هدف از تهیه این گزارش که به صورت ماهانه از سوی مرکز پژوهش‌های اتاق ایران منتشر خواهد شد ارائه تصویری روشن از محیط ژئواکونومیک ایران و فرصت‌ها و تهدیدهای ایران در این فضا است.

فهرست مطالب

۵	تحولات جهانی
۹	تحولات منطقه‌ای
۱۴	پژوهش‌های تازه

تحولات جهانی

دولت آمریکا برای مقابله با چالش‌های امنیتی به بخش خصوصی متوسل شد

اخیراً دون گریوز، معاون وزیر بازرگانی آمریکا، در سخنرانی کلیدی خود در مراسم تشکیل شورای ملی تجارت خارجی برای امنیت ملی و رقابت‌پذیری، بر اهمیت همکاری بخش خصوصی و دولت برای مقابله با چالش‌های امنیت ملی تأکید کرد. این سخنرانی از منظر شناخت سیاست تجاری جدید آمریکا و تئیدگی آن در سیاست‌های امنیتی این کشور اهمیت دارد. گریوز با اشاره به آسیب‌پذیری‌های آشکارشده‌ی ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹، تغییرات اقلیمی، تهاجم رژیم‌های خودکامه و رقابت فناوری، مدعی شد که جهان در نقطه عطف بحرانی در امنیت ملی قرار دارد. وی افزود که بخش خصوصی نقش حیاتی در رسیدگی به این چالش‌ها ایفا می‌کند. بخش خصوصی می‌تواند در زمینه‌های زیر به دولت کمک کند:

- حفاظت از شهروندان و محیط زیست
- ترویج یک نظم اقتصادی مبتنی بر قوانین
- نوآوری در فناوری‌های حیاتی و نوظهور
- حفاظت از زیرساخت امنیت سایبری
- تقویت پایگاه صنعتی دفاعی
- بهبود تاب‌آوری زنجیره تأمین
- کاهش تأثیر تغییرات اقلیمی بر امنیت ملی

گریوز همچنین از برنامه‌های وزارت بازرگانی برای همکاری با بخش خصوصی در این زمینه‌ها خبر داد. از جمله این برنامه‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- راه‌اندازی یک مرکز زنجیره تأمین جدید
- برگزاری اجلاس داده و تحلیل زنجیره تأمین
- همکاری با سازمان ملی اقیانوسی و جوی و بنیاد ملی علوم برای بهبود مدل‌های بلایای طبیعی و کمی‌سازی ریسک اقلیمی

گریوز در پایان سخنرانی خود اعلام کرد که وزارت بازرگانی در هفته‌های آینده راهبرد ملی امنیت ملی در سطح وزارتخانه را اعلام خواهد کرد. این راهبرد بر رسیدگی به اولویت‌های اصلی امنیت ملی و پیشبرد مأموریت حفاظت، ارتقاء و حفظ امنیت ملی تمرکز خواهد داشت.

این سخنرانی نشان می‌دهد که دولت آمریکا به اهمیت همکاری با بخش خصوصی برای مقابله با چالش‌های امنیت ملی و به ویژه مقابله با چین اهمیت فزاینده‌ای می‌دهد. از دیگر سو نشانگر امنیتی

شدن فزاینده تجارت خارجی ایالات متحده است.

واکنش بانک‌های چینی به تحریم‌های ثانویه ایالات متحده بر علیه روسیه

در آخرین روزهای سال ۲۰۲۳ رییس جمهور آمریکا در واکنش به تلاش‌های مداوم روسیه به منظور دور زدن تحریم‌ها و استفاده از مجتمع‌های نظامی-صنعتی خود در درگیری اوکراین، حکم اجرایی جدیدی تحت عنوان «اقدامات تکمیلی در قبال فعالیت‌های زیان‌بار فدراسیون روسیه» را صادر کرد که نسخه اصلاح شده تحریم‌های پیشین در قالب احکام اجرایی ۱۴۰۲۴ و ۱۴۰۶۸ است.

در حکم اجرایی جدید، برای مؤسسات مالی غیر آمریکایی (FFI)^۱ که در فعالیت‌های مرتبط با مجتمع نظامی-صنعتی روسیه مشارکت دارند، تحریم‌های ثانویه جدیدی تعبیه شده است. در پی این حکم، احتمال مواجهه مؤسسات مالی غیر آمریکایی (FFI) با تحریم‌های سنگینی از جمله قطع زنجیره انتقال وجوه دلاری یا تحریم‌های مسدودکننده کامل وجود دارد. این حکم، کلیه اتباع آمریکایی را ملزم به مسدودسازی هرگونه دارایی یا منافع مشترک با این شرکت‌ها کرده و آنان را از هرگونه معامله با آن شرکت‌ها منع می‌کند.^۲ خبرهای جدید حکایت از آن دارد که پس از تحریم‌های ثانویه از سوی ایالات متحده علیه مؤسسات مالی که از مجتمع نظامی-صنعتی روسیه حمایت می‌کنند، بانک‌های دولتی چین کنترل‌های خود بر خدمات‌دهی به مشتریان روسی را تشدید کرده‌اند.

همانگونه که اشاره شد دستور اجرایی جدید به واشنگتن امکان می‌دهد تا مؤسساتی را که کالاها و خدمات مالی به روسیه ارائه می‌دهند و تراکنش‌های فرامرزی را تسهیل می‌کنند هدف قرار دهد. بانک‌های تحریم‌شده از دسترسی به نظام مالی ایالات متحده محروم خواهند شد. تاکنون حداقل دو بانک چینی بررسی معاملات خود با مشتریان روسی را آغاز کرده‌اند و به‌ویژه بر تراکنش‌های فرامرزی متمرکز شده‌اند. این بانک‌ها اعلام کرده‌اند که **reportedly** روابط تجاری خود را با مشتریان تحریم‌شده قطع خواهند کرد و ارائه خدمات مالی به مجتمع نظامی-صنعتی روسیه را «صرف‌نظر از نوع ارز یا محل انجام تراکنش‌ها»

۱ - FFI: از تعریف بسیار گسترده‌ای برخوردار است و طیف وسیعی از نهادهای مالی را در بر می‌گیرد.

۲- این حکم شامل مجوز عمومی ۸۴ (GL۸۴) است که در صورت تحریم جدید علیه یک مؤسسه مالی غیر آمریکایی (FFI)، دوره تنفس ۱۰ روزه برای خاتمه معاملات در نظر می‌گیرد. علاوه بر این، این حکم شامل توصیه‌های تحریمی برای مؤسسات مالی غیر آمریکایی (FFI) است و فعالیت‌هایی را که ریسک تحریم دارند برجسته می‌کند و توصیه‌هایی برای انطباق، به‌ویژه مواردی که شامل تسهیل معاملاتی است که می‌تواند به پرهیز از تحریم‌های آمریکا علیه مجتمع نظامی-صنعتی روسیه کمک کند، ارائه می‌دهد.

علاوه بر این، حکم اجرایی ۱۴۱۱۴ با اصلاح احکام اجرایی ۱۴۰۲۴ و ۱۴۰۶۸، به وزیر خزانه‌داری ایالات متحده در مشورت با وزیر امور خارجه اختیار می‌دهد تا مؤسسات مالی غیر آمریکایی (FFI) را که معاملات قابل توجهی برای حمایت از مجتمع نظامی-صنعتی روسیه انجام می‌دهند، تحریم کند و واردات برخی محصولات با منشأ روسی را به ایالات متحده ممنوع کند. البته دسته‌بندی این محصولات باید تعیین شود. برای کمک به انطباق و درک این تحریم‌ها، دفتر کنترل دارایی‌های خارجی (OFAC) راهنمایی‌هایی منتشر کرده و مجوزهای عمومی ۸۳، ۸۴ و ۸۵ را تحت مقررات تحریم‌های فعالیت‌های خارجی زیان‌بار روسیه صادر کرده است. این مجوزها به جنبه‌های مختلف تحریم‌ها از جمله واردات محصولات و خاتمه معاملات می‌پردازد. OFAC همچنین سوالات متداول جدیدی برای روشن‌سازی مفاد حکم اجرایی ۱۴۱۱۴ و تأثیر آن بر احکام اجرایی قبلی منتشر کرده است. این حکم اجرایی بخشی از استراتژی گسترده‌تر آمریکا برای مقابله با روسیه، به‌ویژه پس از تشدید درگیری اوکراین از فوریه ۲۰۲۲، است و نشان‌دهنده تحول قابل توجهی در سیاست تحریمی آمریکا، به‌ویژه در رویکرد به تحریم مؤسسات مالی غیر آمریکایی است.

متوقف خواهند کرد. بانک‌های چینی با انجام بررسی‌های دقیق‌تر مشتریان، از جمله بررسی این موضوع که آیا ثبت‌های تجاری، ذینفعان مجاز و کنترل‌کنندگان نهایی آن‌ها از روسیه هستند یا خیر، در حال تشدید اقدامات احتیاطی خود هستند. مشتریان غیرروس که در روسیه فعالیت تجاری دارند یا از طریق کشورهای ثالث اقلام حساس به روسیه عرضه می‌کنند نیز مورد بررسی قرار خواهند گرفت. اقدام واکنش در اعمال تحریم‌های ثانویه به دلیل تأثیر بالقوه غیرقابل پیش‌بینی و خطر «عواقب ناخواسته» آن، بانک‌ها را وادار به احتیاط شدیدتر در تعامل با روسیه خواهد کرد. نخستین گام آمریکا در تحریم‌های ثانویه علیه روسیه احتمالاً فشار بر سیستم مالی این کشور را افزایش خواهد داد.

پیش‌بینی‌ها از رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۴

بر اساس پیش‌بینی اخیر مرکز پیش‌بینی علوم آکادمی چین، اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۴ با نرخ رشد تولید ناخالص داخلی حدود ۵.۳ درصد، رشد باثباتی را خواهد داشت. بر اساس این گزارش، نرخ‌های رشد سالانه خروجی صنایع اولیه، ثانویه و سوم به ترتیب به ۴.۵ درصد، ۴.۵ درصد و ۶ درصد در سال ۲۰۲۴ خواهد رسید.

علاوه بر این، گزارش پیش‌بینی می‌کند که بخش مصرف، به میزان ۳.۷، سرمایه‌گذاری به میزان ۱.۹ و نقش بخش صادرات در رشد تولید ناخالص داخلی به میزان ۰.۳- درصد خواهد بود.

گزارش مذکور، رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۴ را به شکل روندی نشان می‌دهد که در ابتدا پایین بوده و در پایان سال روند افزایشی را طی خواهد کرد؛ بدین ترتیب که رشد تولید ناخالص داخلی در سه ماهه نخست را حدود ۵ درصد پیش‌بینی می‌کند و برای سه ماهه دوم، حدود ۵.۳ درصد، در سه ماهه سوم را حدود ۵.۵ درصد و سه ماهه چهارم را به میزان ۵.۴ درصد برآورد می‌کند. بخش خدمات، سریع‌ترین رشد را در میان بخش‌های اقتصادی شاهد خواهد بود. علاوه بر این، صنایع نوظهوری مانند مواد جدید و انرژی‌های نو نیز رشد سریعی خواهند یافت.

بر اساس آمار ارائه شده در این گزارش، مجموع هزینه‌های مصرفی نهایی چین در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳، ۸۳.۲ درصد از رشد تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص داد. در سال ۲۰۲۴ نیز نرخ رشد اسمی مصرف سالانه چین احتمالاً بین ۴.۲ درصد و ۵.۱ درصد خواهد بود؛ بدین ترتیب، مصرف داخلی همچنان به عنوان عامل ثبات‌بخش و نیروی محرکه اصلی رشد اقتصادی چین به ایفای نقش خواهد پرداخت.

کاهش شدید درآمدهای انرژی روسیه

بر اساس گزارش اخیر بانک مرکزی روسیه، درآمدهای صادراتی این کشور در سال ۲۰۲۳ به میزان قابل توجهی کاهش یافته است. این کاهش که حداقل ۳۰ درصد برآورد شده است، به دلیل عواملی از جمله

کاهش قیمت نفت خام و اعمال تحریم‌های غرب علیه روسیه بوده است.

طبق گزارش بانک مرکزی روسیه، درآمدهای صادراتی این کشور از ۵۹۲,۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ به ۴۲۲,۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ رسید. این رقم که پایین‌ترین میزان طی چهار سال گذشته است، نشان دهنده کاهش قابل توجه درآمدهای انرژی روسیه است.

یکی از دلایل اصلی این کاهش، افت قیمت نفت خام بوده است. متوسط قیمت نفت اورال، نفت خام شاخص روسیه، در سال ۲۰۲۳ حدود ۶۳ دلار در هر بشکه بود. در مقایسه با ۷۶,۱ دلار در هر بشکه در سال ۲۰۲۲ افت محسوسی را نشان می‌دهد.

عامل دیگر کاهش درآمدهای انرژی روسیه، اعمال تحریم‌های غرب علیه این کشور است. کشورهای غربی با اعمال تحریم‌های مختلف، تلاش کرده‌اند تا صادرات انرژی روسیه را کاهش دهند. کاهش درآمدهای انرژی روسیه، تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد این کشور خواهد داشت. بخش انرژی روسیه بخش مهمی از اقتصاد این کشور است و درآمدهای حاصل از آن، منبع مهمی برای تأمین بودجه دولت روسیه است. کاهش درآمدهای انرژی روسیه، چالشی جدی برای اقتصاد این کشور است. دولت روسیه برای مقابله با این چالش، باید به دنبال منابع درآمدی جایگزین باشد.

برزیل و روسیه روابط تجاری خود را به رغم تحریم‌های غرب گسترش می‌دهند

در حالی که کشورهای غربی روسیه را به دلیل حمله به اوکراین تحریم کرده‌اند، برزیل و روسیه به گسترش روابط تجاری خود ادامه می‌دهند. بر مبنای آمارهای جدید، تجارت بین این دو کشور در ماه دسامبر به بالاترین رقم خود در تاریخ رسید. حجم داد و ستد میان این دو کشور نسبت به سال گذشته تقریباً دو برابر افزایش یافته و به ۱۶ میلیارد دلار رسیده است. بخش اعظم این رقم مربوط به واردات برزیل از روسیه بوده است. محصولات نفتی، کود و اورانیوم سه کالای اصلی وارداتی برزیل از روسیه هستند. روسیه از رتبه یازدهم در سال ۲۰۲۱ به رتبه پنجمین شریک تجاری خارجی در سال ۲۰۲۲ برزیل ارتقا یافت. این خبر نشان می‌دهد که برزیل از فرصت‌های ناشی از تحریم‌های غرب علیه روسیه برای تقویت روابط تجاری خود با این کشور استفاده می‌کند. برزیل تنها تحریم‌هایی را که توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد صادر شده است به رسمیت می‌شناسد. آمارها نشان می‌دهد که برزیل در ماه دسامبر بیش از ۳۰۰ میلیون دلار کود و ۱۰ میلیون دلار اورانیوم از روسیه وارد کرده است.

تحولات منطقه ای

رشد چشمگیر روابط تجاری ترکیه و آذربایجان

حجم مبادلات تجاری ترکیه و جمهوری آذربایجان در سال ۲۰۲۳ با افزایش ۳۲ درصدی به ۷,۶۵ میلیارد دلار رسید. این رقم ترکیه را به دومین شریک تجاری بزرگ آذربایجان تبدیل کرد. براساس آمار جدید کمیته دولتی گمرک جمهوری آذربایجان، حجم مبادلات تجاری این کشور با ترکیه در سال ۲۰۲۳ به ۷,۶۵ میلیارد دلار رسید. این رقم در مقایسه با سال ۲۰۲۲ که ۵,۸ میلیارد دلار بود، ۳۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. ایتالیا با حجم مبادلات تجاری ۱۵,۶۸ میلیارد دلار در صدر فهرست شرکای تجاری آذربایجان قرار دارد و روسیه با ۴,۳۵ میلیارد دلار در رتبه سوم قرار دارد. رشد روابط تجاری ترکیه و آذربایجان در سال ۲۰۲۳ را می‌توان به عوامل مختلفی از جمله بهبود روابط سیاسی و اقتصادی دو کشور، کاهش محدودیت‌های ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹ و افزایش تقاضا برای محصولات و خدمات دو کشور نسبت داد.

ترکیه به دنبال تقویت روابط تجاری با آفریقا

اخیرا نزدیک به ۱,۵۰۰ بازرگان از ۴۱ کشور آفریقایی در «مجمع جهانی همکاری بین بخشی» در استانبول شرکت کردند. این مجمع فرصتی برای نمایندگان این قاره بود تا با همتایان ترک خود تبادل نظر داشته باشند و فرصت‌های تجاری جدیدی را شناسایی کنند.

رئیس «مجمع جهانی همکاری بین بخشی» و بنیانگذار «مراکز تجارت آفریقا»، در این مجمع اعلام کرد که: «اکنون زمان آن است که آفریقا را درک کنیم و برای آینده آن با آفریقا شریک شویم. زمان آن است که با آفریقا مشارکت‌های استراتژیک ایجاد کنیم. دیگر به آفریقا کمک نکنید. آفریقا نیازی به کمک ندارد. آفریقا به سرمایه‌گذاری و مشارکت نیاز دارد.» مجمع جهانی همکاری بین بخشی هدف افزایش تجارت بین ترکیه و آفریقا را ۴,۵ میلیارد دلار تعیین کرده است. این ابتکار همچنین در پی افزایش تعاملات اقتصادی شرکت‌های کوچک و متوسط ترکیه با این قاره است. مجمع همچنین خواستار ایجاد ارتباطات صادراتی، اطمینان از اینکه ترکیه نسبت به بازارهای آفریقا شناخت بهتری پیدا کند و افزایش قابلیت‌های شرکت‌های کوچک و متوسط ترکیه در آفریقا است. این اقدام نشان‌دهنده عزم ترکیه برای تقویت روابط تجاری با آفریقا است. این قاره با جمعیتی بیش از ۱,۲ میلیارد نفر و نرخ رشد اقتصادی بالا، فرصت‌های تجاری زیادی را برای ترکیه فراهم می‌کند.

تغییر روند تجارت ترکیه و عراق

داده‌های جدید سازمان آمار ترکیه نشان می‌دهد که صادرات این کشور به عراق در یازده ماه سال ۲۰۲۳ با کاهش ۹ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۲ مواجه شده است. صادرات ترکیه به عراق در

یازده ماه سال ۲۰۲۳ به بیش از ۱۱,۵ میلیارد دلار رسیده در حالی که در مدت مشابه در سال ۲۰۲۲، ۱۲,۶ میلیارد دلار بود.

در مقابل، صادرات عراق به ترکیه در یازده ماه سال ۲۰۲۳ با افزایش ۲,۵ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۲ مواجه شده است. صادرات عراق به ترکیه در یازده ماه سال ۲۰۲۳ به بیش از ۱,۳۶ میلیارد دلار رسیده، در حالی که در مدت مشابه در سال ۲۰۲۲، ۱,۳۳ میلیارد دلار بود.

این تغییر روند تجارت دو کشور نشان می‌دهد که ترکیه در سال ۲۰۲۳ به طور قابل توجهی از بازار عراق عقب‌نشینی کرده است. در سال‌های گذشته، ترکیه همواره یکی از بزرگترین شرکای تجاری عراق بوده است، اما این روند در سال ۲۰۲۳ تغییر کرده است.

دلایل مختلفی برای کاهش صادرات ترکیه به عراق وجود دارد. یکی از دلایل کاهش صادرات ترکیه به عراق، افزایش هزینه‌های حمل و نقل بین‌المللی است. افزایش هزینه‌های حمل و نقل باعث شده است که صادرات ترکیه به عراق کمتر مقرون به صرفه باشد.

از دیگر سو دلایل مختلفی برای افزایش صادرات عراق به ترکیه وجود دارد. یکی از دلایل این افزایش، بالا رفتن قیمت نفت در بازارهای جهانی است. افزایش قیمت نفت باعث شده است که عراق درآمد بیشتری از فروش نفت به ترکیه داشته باشد. دلیل دیگر افزایش صادرات عراق به ترکیه، بهبود روابط سیاسی دو کشور است. بهبود روابط سیاسی باعث شده است که همکاری‌های تجاری بین دو کشور افزایش یابد. تغییر روند تجارت ترکیه و عراق در سال ۲۰۲۳ می‌تواند پیامدهای مهمی برای اقتصاد دو کشور داشته باشد. این تغییر روند می‌تواند باعث کاهش وابستگی عراق به ترکیه شود و فرصت‌های جدیدی را برای سایر کشورهای منطقه در بازار عراق ایجاد کند.

موفقیت جدید ترکیه در صادرات محصولات کشاورزی

صادرات بخش کشاورزی ترکیه در سال ۲۰۲۳ با افزایش ۲,۸ درصدی در مقایسه با سال گذشته به ۳۵ میلیارد و ۱۶۴ میلیون و ۲۵۳ هزار دلار رسید. این رقم، بالاترین میزان صادرات بخش کشاورزی ترکیه در تاریخ این کشور محسوب می‌شود. سهم صادرات بخش کشاورزی ترکیه از کل صادرات این کشور در سال گذشته ۱۵,۹ درصد بوده است. مهم‌ترین محصولات کشاورزی صادراتی ترکیه در سال ۲۰۲۳ عبارتند از:

- غلات، حبوبات و دانه‌های روغنی و محصولات تولیدی آن (۱۲ میلیارد و ۳۷۸ میلیون دلار)
- سبزیجات و میوه‌های تازه (۳ میلیارد و ۴۹۲ میلیون دلار)
- میوه‌های خشک و محصولات تولیدی آن (یک میلیارد و ۶۱۰ میلیون دلار)
- زیتون و روغن آن (۸۷۱ میلیون دلار)

عراق، روسیه، آلمان و اسپانیا بزرگترین واردکنندگان محصولات کشاورزی ترکیه در سال ۲۰۲۳ بوده‌اند. ارزش صادرات غلات، حبوبات و دانه‌های روغنی ترکیه به عراق در سال گذشته ۲ میلیارد و ۱۲۳ میلیون دلار برآورد شده است. در مجموع، صادرات ترکیه در سال ۲۰۲۳ با افزایش ۰٫۶ درصدی در مقایسه با سال گذشته به ۲۵۵ میلیارد و ۸۰۹ میلیون دلار رسید.

وزیر امور بازرگانی ترکیه، اعلام کرد که کشورش قصد دارد طی سال جاری صادرات خود را به ۲۶۷ میلیارد دلار افزایش دهد. پیش از این، اتحادیه صادرکنندگان منطقه جنوب شرق ترکیه خبر داد که درآمد ترکیه از صادرات پسته در سال گذشته به ۱۵۱ میلیون و ۵۶۸ هزار دلار رسید.

چشم‌انداز اقتصادی پاکستان: بهبود نسبی اما چالش برانگیز

صندوق بین‌المللی پول در گزارشی که اخیراً منتشر کرد، اعلام کرد علیرغم بهبود وضعیت مالی پاکستان در سه ماهه اول سال مالی ۲۰۲۴، چشم‌انداز اقتصادی این کشور همچنان «به شدت چالش برانگیز» است. از منظر صندوق بین‌المللی پول شرایط کلان اقتصادی پاکستان «به طور کلی بهبود یافته است». با این حال، تورم همچنان بالا است و کسری حساب جاری کشور نیز در حال افزایش است.

صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده است که تورم پاکستان تا پایان سال مالی ۲۰۲۴ به ۱۸٫۵ درصد کاهش یابد، اما این رقم همچنان بسیار بالاتر از هدف بانک مرکزی پاکستان (SBP) است که ۱۲ درصد است. کسری حساب جاری پاکستان نیز در سال مالی ۲۰۲۴ به حدود ۱٫۵ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور افزایش خواهد یافت. این گزارش همچنین خاطرنشان می‌کند که پاکستان تنها چند هفته با برگزاری انتخابات سراسری فاصله دارد و این زمان برای این کشور جنوب آسیایی که در حال تقویت تلاش‌های خود برای تثبیت اقتصاد و تقویت روابط همکاری با نهادهای مالی بین‌المللی و متحدان خود است، اهمیت زیادی دارد. صندوق بین‌المللی پول هشدار داده است که چشم‌انداز اقتصادی پاکستان همچنان چالش برانگیز است و دولت این کشور باید اقدامات بیشتری را برای کاهش تورم و کسری حساب جاری انجام دهد.

ترکمنستان و امارات متحده عربی توافقنامه همکاری انرژی امضا کردند

ترکمنستان و امارات متحده عربی توافقنامه همکاری انرژی را امضا کردند که بر توسعه میدان گالکینیش، ساخت زیرساخت انتقال گاز و کاهش انتشار متان متمرکز است. این توافقنامه در جریان سفر دو روزه رهبر ترکمنستان قربانقلی بردی محمداف به امارات متحده عربی در روزهای ۴ و ۵ ژانویه ۲۰۲۳ امضا شد.

در چارچوب این توافقنامه، شرکت دولتی ترکمن گاز و شرکت ملی نفت ابوظبی (ادنوک) توافق کردند که در توسعه مرحله سوم میدان گالکینیش، یکی از بزرگترین میدان‌های گازی جهان، مشارکت کنند. این میدان ظرفیت تولید بیش از ۲۰۰ میلیارد متر مکعب گاز در سال را دارد.

دو شرکت همچنین توافق کردند که در ساخت زیرساخت‌های حیاتی خط لوله گاز مشارکت کنند تا گاز ترکمنستان را نه تنها به کشورهای همسایه بلکه به بازارهای بین‌المللی گسترده‌تر نیز تحویل دهند. در حاشیه این سفر، شرکت دولتی ترکمن گاز و شرکت دراگون اویل نیز تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. این تفاهم‌نامه بر همکاری در زمینه کاهش انتشار متان متمرکز است. ترکمنستان به تازگی به پیمان جهانی متان در COP-28 متعهد شده است. این پیمان هدف کاهش انتشار متان جهانی را تا ۳۰ درصد تا سال ۲۰۳۰ دنبال می‌کند. همکاری با امارات متحده عربی می‌تواند به ترکمنستان کمک کند تا به اهداف خود در زمینه کاهش انتشار متان دست یابد. ادنوک به عنوان یک تولیدکننده پیشرو انرژی با شدت کربن پایین شناخته می‌شود و دارای تخصص و تجربه در زمینه کاهش انتشار متان است. این توافق‌نامه‌ها نشان دهنده عزم ترکمنستان و امارات متحده عربی برای گسترش همکاری‌های خود در زمینه انرژی است. این همکاری می‌تواند به تامین انرژی پایدار و ایمن برای منطقه آسیا کمک کند.

افزایش قابل توجه جذب سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم (FDI) در عربستان سعودی

بر مبنای آمارهای جدید که اداره آمار عربستان منتشر کرده است، این کشور شاهد افزایش قابل توجهی در سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم در سه ماهه سوم سال گذشته بوده است که حاکی از موفقیت مستمر طرح بلندپروازانه عربستان با عنوان «چشم‌انداز ۲۰۳۰» می‌باشد. این امر در پی انجام مجموعه اصلاحاتی در بخش‌های حقوقی، اقتصادی و اجتماعی عربستان با هدف افزایش جذب سرمایه‌های خارجی بوده است. شایان توجه است که عربستان در راستای شکوفایی اقتصادی، اقدام به تهیه و تدوین چندین طرح راهبردی نمود که در ارتقای جذب سرمایه‌گذاری خارجی، نقش اساسی ایفا کرده‌اند. از جمله‌ی مهم‌ترین اصلاحات و راهبردها می‌توان به این موارد اشاره نمود:

۱- طراحی استراتژی ملی سرمایه‌گذاری: این استراتژی با هدف پیشبرد رشد و تنوع اقتصادی و همچنین ارتقای حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به میزان ۵.۷ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) عربستان تدوین شده است.

۲- تدوین طرح ستادهای منطقه‌ای: هدف از تهیه این طرح، حضور جدی‌تر و پررنگ‌تر شرکت‌های چندملیتی در عربستان در قالب تأسیس دفتر مرکزی منطقه‌ای آنها در عربستان و ارائه مشوق‌های مالی و اداری در این راستا بوده است.

۳- ارائه مشوق‌های مالیاتی جدید: ارائه معافیت‌های مالیاتی از جمله مالیات صفر برای شرکت‌های خارجی، نقش مهمی در ترغیب شرکت‌های خارجی در ارائه سرمایه‌گذاری در عربستان ایفا نموده است.

مجموعه این اقدامات، از جمله عوامل محرکی است که به افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در عربستان سعودی کمک کرده است. نکته حائز اهمیت آنکه در کنار رشد جذب سرمایه‌گذاری خارجی در عربستان، حجم سرمایه‌گذاری عربستان در کشورهای خارجی در سه ماهه سوم ۲۰۲۳، به میزان ۸ درصد کاهش یافته و به رقم ۱۷.۲۱ میلیارد ریال سعودی رسیده است؛ امری که ابهاماتی را در مورد استراتژی سرمایه‌گذاری جهانی عربستان سعودی در بحبوحه رونق سرمایه‌گذاری خارجی در داخل این کشور ایجاد کرده است. به تازگی، عربستان بمنظور افزایش دقت گزارش‌دهی FDI، روش‌شناسی جدیدی را با تأیید صندوق بین‌المللی پول (IMF) و تشویق کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد (UNCTAD) به کار گرفته است. این روش‌شناسی تصویر دقیق‌تری از روندهای FDI ارائه می‌دهد. در این قالب بر اساس بررسی‌های دقیق و موشکافانه وزارت سرمایه‌گذاری عربستان سعودی در راستای احصای حجم دقیق سرمایه‌گذاری خارجی و مبتنی بر تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی بیش از ۱۰,۰۰۰ شرکت خارجی از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۲، این نهاد موفق شده تا تصویر دقیق‌تری از روند سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور بدست آورد. بر همین اساس، حجم سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور از ۴۱۳ میلیارد ریال سعودی در ۲۰۱۵ به رقم ۷۷۵ میلیارد ریال سعودی در ۲۰۲۲ به صورت پیوسته افزایش یافته است. این امر قابل توجه است که حجم ورود سرمایه مستقیم خارجی به عربستان به ویژه در سال ۲۰۲۲، افزایش قابل توجهی داشته و به رقم ۱۲۲ میلیارد ریال سعودی رسیده است که در مقایسه با سال ۲۰۱۵ که این رقم ۶۴ میلیارد ریال سعودی بود، جهش بزرگی را نشان می‌دهد؛ امری که عربستان سعودی را به عنوان شانزدهمین دریافت‌کننده بزرگ سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در میان اقتصادهای گروه ۲۰ تبدیل کرده است.

عراق به دنبال تبدیل شدن به هاب ترانزیت داده در منطقه

وزیر ارتباطات عراق، اخیراً و در خلال برگزاری بیست و هفتمین دوره نشست وزرای ارتباطات کشورهای عربی در ابوظبی گفت که این کشور در تلاش است تا به عنوان یک گذرگاه منطقه‌ای مهم انتقال داده که کشورهای منطقه را به اروپا وصل می‌کند از موقعیت جغرافیایی خود استفاده کند. وی افزود که عراق با تأمین الزامات صدور مجوز اینترنت نسل پنجم و دسترسی به پایین‌ترین سطح قیمت خدمات اینترنتی، گام‌های لازم برای تبدیل شدن به هاب ترانزیت داده در منطقه را برداشته است. از منظر وی عراق کوتاه‌ترین گذرگاه زمینی منطقه است و این امر می‌تواند به این کشور کمک کند تا به یک مرکز مهم برای انتقال داده در منطقه تبدیل شود.

افتتاح مرکز تجاری و لجستیکی جدید قزاقستان و چین

اخیراً یک مرکز تجاری و لجستیکی جدید در مرز قزاقستان و چین افتتاح شد که ظرفیت گذرگاه جاده‌ای آلاکول را سه برابر می‌کند. این مرکز ظرفیت پذیرش روزانه ۶۰۰ کامیون بار را دارد که گردش بار روزانه

را از ۴۰۰۰ به ۱۲۰۰۰ تن افزایش می‌دهد. مرکز تجاری و لجستیکی جدید که در نزدیکی روستای دوستک افتتاح شده است، بخشی از تلاش‌های قزاقستان برای توسعه زیرساخت‌های لجستیکی در مرز با چین است. این مرکز شامل انبارها، مناطق بارگیری و تخلیه و همچنین امکانات پردازش کالا است. معاون وزیر حمل و نقل قزاقستان اعلام کرد که این مرکز اولین مرکز تجاری و لجستیکی در مرزهای شرقی قزاقستان است. او افزود که این مرکز به افزایش ظرفیت گذرگاه آلاکول و تسهیل تجارت بین قزاقستان و چین کمک خواهد کرد. وزیر حمل و نقل قزاقستان نیز اعلام کرد که حجم بار از چین به اروپا از طریق قزاقستان در سال‌های اخیر به طور قابل توجهی افزایش یافته است. او افزود که این مرکز جدید به پاسخگویی به این افزایش تقاضا کمک خواهد کرد. افتتاح این مرکز تجاری و لجستیکی جدید نشان‌دهنده تعهد قزاقستان به توسعه تجارت و حمل و نقل با چین است. این مرکز به افزایش ظرفیت گذرگاه آلاکول و تسهیل تجارت بین دو کشور کمک خواهد کرد.

طالبان در پی رونق دادن به تجارت با ترکیه

وزارت صنعت و تجارت افغانستان اعلام کرد که در سال ۲۰۲۳ میلادی، تجارت میان افغانستان و ترکیه به ارزش ۱۰۰ میلیون دلار بوده است که از این رقم، ۲۳ میلیون دلار آن صادرات افغانستان بوده است. در همین راستا، معاون اداری ریاست‌الوزرا افغانستان در دیدار با بازرگانان و سرمایه‌گذاران ترکیه بر توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری میان دو کشور تاکید کرد. به باور این مقام افغانستانی، سرمایه‌گذاران ترکیه می‌توانند در بخش‌های استخراج معادن، ایجاد کارخانه‌های تولیدی، کشاورزی، انرژی و فناوری سرمایه‌گذاری کنند. اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری افغانستان نیز اعلام کرد که در آینده نزدیک، اتاق تجارت مشترک میان افغانستان و ترکیه ایجاد خواهد شد. معاون اول اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری افغانستان اعلام کرد که این اتاق در حال آماده‌سازی زمینه‌ها برای ایجاد اتاق تجارت مشترک میان افغانستان و ترکیه است. پیش از این، هیاتی به ریاست عبدالغنی برادر، به ترکیه سفر کرده بود و با مقام‌های ترکیه درباره توسعه تجارت گفت‌وگو کرده بود.

پژوهش‌های تازه

وضعیت اقتصادی جهان و چشم‌انداز سال ۲۰۲۴

گزارش جدید و مفصل آنکتاد تحت عنوان "وضعیت اقتصادی جهان و چشم‌انداز سال ۲۰۲۴" یافته‌های کلیدی متعددی را در مورد چشم‌انداز اقتصادی جهان برجسته کرده است. برخی از یافته‌های این گزارش ارزشمند در ادامه می‌آید:

۱. تاب‌آوری و ریسک‌های اقتصادی جهان: اقتصاد جهان علی‌رغم انقباض پولی و شوک‌های مختلف ناشی

- از درگیری‌ها و تغییرات اقلیمی در سال ۲۰۲۳ تاب‌آوری نشان داد. با این حال، این تاب‌آوری، ریسک‌ها و آسیب‌پذیری‌های اساسی از جمله تهدیدات پیش رو در روند پیشرفت اهداف توسعه پایدار را پنهان می‌کند.
۲. کند شدن رشد جهانی تولید ناخالص داخلی: انتظار می‌رود رشد جهانی تولید ناخالص داخلی از ۲.۷٪ در سال ۲۰۲۳ به ۲.۴٪ در سال ۲۰۲۴ کاهش یابد. پیش‌بینی می‌شود این نرخ رشد در سال ۲۰۲۵ به ۲.۷٪ بهبود یابد اما همچنان کمتر از روند قبل از همه‌گیری یعنی ۳.۰٪ باقی بماند. چشم‌انداز رشد برای بسیاری از کشورهای در حال توسعه، به ویژه کشورهای آسیب‌پذیر و کم‌درآمد، همچنان ضعیف است.
۳. چشم‌انداز اقتصادی ایالات متحده: انتظار می‌رود اقتصاد ایالات متحده که در سال ۲۰۲۳ عملکرد خوبی داشت، در سال ۲۰۲۴ با کاهش رشد مواجه شود که عمدتاً به دلیل کاهش هزینه‌های مصرفی و سرمایه‌گذاری در بحبوحه نرخ‌های بهره بالا و تضعیف بازار کار است.
۴. چالش‌های اقتصادی اروپا: اروپا با چالش اقتصادی ناشی از تورم و نرخ‌های بهره همچنان بالا مواجه است. پیش‌بینی می‌شود رشد تولید ناخالص داخلی در اتحادیه اروپا متوسط و ناشی از هزینه‌های مصرفی باشد.
۵. کند شدن رشد ژاپن: انتظار می‌رود رشد ژاپن در سال ۲۰۲۴ با وجود سیاست‌های پولی و مالی حمایتی، کاهش یابد. کند شدن رشد تا حدی به دلیل کاهش صادرات به شرکای تجاری اصلی آن، چین و ایالات متحده است.
۶. عملکرد اقتصادی در CIS: کشورهای مشترک‌المنافع (CIS) رشد بالاتر از حد انتظار را تجربه کردند، اما انتظار می‌رود رشد آتی تحت تأثیر تورم بالاتر و از سرگیری سیاست پولی انقباضی در روسیه قرار گیرد.
۷. بهبود تدریجی اقتصادی چین: بهبود اقتصاد چین پس از قرنطینه‌های کووید-۱۹ کندتر از حد انتظار بوده است و رشد در سال ۲۰۲۳ به ۵.۳٪ رسیده است. با این حال، انتظار می‌رود رشد در سال ۲۰۲۴ به دلیل ضعف‌های ادامه‌دار در بخش املاک و مستغلات و کاهش تقاضای خارجی کاهش یابد.
۸. چشم‌انداز ضعیف رشد آفریقا: انتظار می‌رود رشد اقتصادی در آفریقا ضعیف باقی بماند و عوامل مختلفی مانند کندی رشد اقتصادی جهان، شرایط مالی دشوار و بحران‌های اقلیمی بر این منطقه تأثیر بگذارد.
۹. کندی رشد در شرق آسیا: انتظار می‌رود شرق آسیا شاهد کندی متوسط رشد با مصرف ثابت باشد، اما صادرات کالا احتمالاً به دلیل تقاضای جهانی کاهش می‌یابد.
۱۰. رشد در جنوب آسیا: انتظار می‌رود جنوب آسیا با پیشگامی توسعه قابل توجه هند، به رشد خود ادامه دهد، اگرچه با فشارهای ناشی از شرایط مالی و پدیده‌های اقلیمی مانند ال‌نینو مواجه است.

۱۱. پیش‌بینی اقتصادی غرب آسیا: پیش‌بینی می‌شود غرب آسیا در سال ۲۰۲۴ شاهد رشد باشد، اما چالش‌ها به دلیل قیمت‌های بالای مواد غذایی و تورم همچنان ادامه دارد و کشورهایمانند ترکیه با تأثیرات منفی ناشی از سیاست پولی انقباضی مواجه هستند.

۱۲. چالش‌ها در آمریکای لاتین و حوزه کارائیب: انتظار می‌رود این منطقه به دلایلی از جمله چالش‌هایی ناشی از شرایط مالی سخت‌گیرانه و کندی رشد در مقاصد صادراتی اصلی مانند چین و ایالات متحده، در سال ۲۰۲۴ رشد کندتری را تجربه کند،

۱۳. رشد در کشورهای کمتر توسعه‌یافته (LDCs): پیش‌بینی می‌شود کشورهای توسعه نیافته در سال ۲۰۲۴ رشد داشته باشند، اما این رشد هنوز پایین‌تر از هدف توسعه پایدار است. این کشورها با چالش‌های ناشی از قیمت‌های ناپایدار کالا و افزایش بار خدمات بدهی خارجی مواجه هستند.

۱۴. چشم‌انداز کشورهای جزیره‌ای در حال توسعه (SIDS) و کشورهای محصور در خشکی (LLDCs):

کشورهای جزیره‌ای در حال توسعه در سال ۲۰۲۳ از رونق مجدد صنعت گردشگری بهره‌مند شدند، اما چشم‌انداز اقتصادی آنها همچنان در برابر تغییرات اقلیمی و نوسانات قیمت نفت آسیب‌پذیر است. انتظار می‌رود کشورهای محصور در خشکی به دلیل افزایش سرمایه‌گذاری، به‌ویژه در بخش زیرساخت، شاهد شتابی در رشد اقتصادی باشند.

۱۵. بازیابی نامتوازن بازار کار جهانی: اگرچه نرخ‌های بیکاری در بسیاری از اقتصادها به پایین‌تر از سطوح قبل از همه‌گیری رسیده است، اما این بازیابی نامتوازن بوده است. کشورهای در حال توسعه با نرخ‌های بالای بیکاری، شکاف‌های جنسیتی و چالش‌هایی مانند اشتغال غیررسمی مواجه هستند. شرایط بازار کار در بسیاری از کشورهای در حال توسعه به احتمال زیاد در سال ۲۰۲۴ بدتر خواهد شد.

چشم‌انداز اقتصادی خاورمیانه در ۲۰۲۴

گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهانی که اخیراً از سوی بانک جهانی منتشر شده نکات مهمی در مورد چشم‌انداز اقتصادی خاورمیانه و شمال آفریقا نیز دارد. در ادامه برخی از نکات کلیدی آمده است:

۱. عدم قطعیت و ریسک‌های ناشی از درگیری: درگیری‌های جاری در خاورمیانه، عدم قطعیت و ریسک‌های ژئوپلیتیکی را در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا افزایش داده است. این امر منجر به پیش‌بینی‌های متفاوتی شده است، به طوری که پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ برای کشورهای صادرکننده نفت به ۳.۵ درصد برسد، در حالی که چشم‌انداز رشد برای کشورهای واردکننده نفت به دلیل چالش‌های داخلی مانند تورم بالا، تضعیف شده است.

۲. تأثیر درگیری بر بازارهای مالی و گردشگری: درگیری‌های منطقه بازارهای مالی را مختل کرده و اعتماد سرمایه‌گذاران به منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا را کاهش داده است. همچنین تأثیر منفی بر صنعت گردشگری، به ویژه در کشورهای همسایه داشته و منجر به کندی ورود گردشگران بین‌المللی شده است.
۳. تأثیر متفاوت بر صادرکنندگان و واردکنندگان نفت: در کشورهای صادرکننده نفت، فعالیت بخش غیرنفتی پررونق بود، اما ضعف بخش نفت به دلیل کاهش تولید، رشد کلی را با مشکل مواجه کرد. برعکس، کشورهای واردکننده نفت به دلیل ضعف فعالیت بخش خصوصی، رشد کندی را تجربه کردند.
۴. کاهش تولید نفت در سال ۲۰۲۳: کاهش تولید نفت در سال ۲۰۲۳، عمدتاً در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) مانند عربستان سعودی، تأثیر منفی بر منطقه داشت. این تأثیر تا حدی با افزایش عرضه نفت از کشورهایی مانند ایران که از سهمیه کاهش تولید اوپک+ معاف بودند، جبران شد.
۵. کاهش سرعت رشد اقتصادی در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس: کشورهای شورای همکاری با وجود فعالیت قوی بخش غیرنفتی که با حمایت بازارهای کار، کاهش تورم و سیاست‌های مالی تقویت شد، در سال ۲۰۲۳ با کاهش رشد اقتصادی مواجه شدند.
۶. رشد متفاوت در دیگر کشورهای صادرکننده نفت: در کشورهایی مانند ایران و لیبی که از سهمیه کاهش تولید اوپک+ معاف بودند، رشد اقتصادی به دلیل افزایش تولید و صادرات نفت افزایش یافت.
۷. چالش‌ها در اقتصادهای واردکننده نفت: اقتصادهای واردکننده نفت مانند مصر به دلیل عدم تعادل‌های کلان اقتصادی، مانند محدودیت‌های واردات و کاهش قدرت خرید، که بر سرمایه‌گذاری و مصرف تأثیر گذاشت، با کاهش رشد مواجه شدند. با این حال، مراکش با وجود چالش‌های قابل توجه، انعطاف‌پذیری نشان داد و رشد اقتصادی آن افزایش یافت.
۸. روندهای تورمی در خاورمیانه و شمال آفریقا: تا اواخر سال ۲۰۲۳، تورم در کشورهای شورای همکاری مهار شد، در حالی که در سایر کشورهای صادرکننده نفت و برخی کشورهای واردکننده نفت، همچنان بالا بود. افزایش تورم قیمت مواد غذایی و کاهش ارزش ارزها به افزایش تورم کلی در کشورهای واردکننده نفت کمک کرد.
۹. چشم‌انداز اقتصادی آینده: با فرض تشدید نشدن درگیری، انتظار می‌رود رشد اقتصادی در منطقه در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ به ۳.۵ درصد افزایش یابد. این امر به دلیل بهبود عملکرد کشورهای صادرکننده نفت است، اما چشم‌انداز برای کشورهای واردکننده نفت به دلیل تأثیرات منفی درگیری‌های جاری، ضعیف‌تر به نظر می‌رسد.

۱۰. پیش‌بینی رشد برای کشورهای شورای همکاری خلیج فارس: پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی در کشورهای شورای همکاری در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ به ترتیب به ۳۶ درصد و ۳۸ درصد افزایش یابد و انتظار می‌رود عربستان سعودی رشد قابل توجهی را تجربه کند. افزایش تولید نفت و سرمایه‌گذاری در بخش غیرنفتی در قالب چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی، محرک‌های اصلی این رشد هستند

آینده فناوری تجارت

گزارش "فناوری تجارت: کاتالیزور نوآوری"^۱ مجمع جهانی اقتصاد که اخیراً منتشر شده است به چند نکته کلیدی در مورد آینده فناوری تجارت و پتانسیل آن برای تحول تجارت جهانی اشاره می‌کند:

۱. پتانسیل فناوری تجارت برای اتصال مؤثر، پایدار و فراگیر اقتصادها: ابتکار جهانی فناوری تجارت با استفاده از فناوری‌های نوآورانه‌ای مانند فناوری هوش مصنوعی و اینترنت اشیا، به دنبال متحول کردن تجارت است. این فناوری‌ها می‌توانند اکوسیستم‌های تجاری کارآمدتر، فراگیرتر و پایدارتری ایجاد کنند، اما نیازمند همکاری گسترده بین مشارکت کنندگان متنوع در تجارت هستند.
۲. پل زدن به شکاف‌ها از طریق فناوری تجارت: فناوری تجارت می‌تواند شکاف بین نوآوران، صنایع و آژانس‌های نظارتی را پر کند. با این حال، عدم به اشتراک گذاری اطلاعات و همکاری موانع قابل توجهی برای تغییر ایجاد می‌کند. این گزارش بر نیاز به حمایت از نوآوری و به روز رسانی مقررات برای حمایت از تجارت پایدار و فراگیر تأکید می‌کند.
۳. لزوم گفت‌وگوی آینده‌نگر در حکمرانی تجارت: نظام حکمرانی تجارت فعلی، از جمله سازمان‌هایی مانند سازمان تجارت جهانی، باید در گفتگوهای آینده‌نگر متمرکز بر تجارت تقویت شده با فناوری مشارکت داشته باشند. از منظر گزارش استفاده از فناوری نیازمند همکاری و نوسازی در حکمرانی تجارت و فرآیندهای مبادله اسناد تجاری است.
۴. تحول لجستیک از طریق به اشتراک گذاری اطلاعات: صنعت لجستیک به دلیل فقدان استانداردهای قابل همکاری و سازگاری با چالش‌هایی مواجه است. فناوری می‌تواند این موضوع را با تغییر نحوه تعامل و به اشتراک گذاری اطلاعات توسط ذینفعان ساده کند، اما نیازمند غلبه بر مقاومت واسطه‌های سنتی و ایجاد استانداردها و پروتکل‌های جدید است.
۵. نوآوری در تأمین مالی تجارت: فناوری می‌تواند با تغییر ارزیابی‌های اعتباری و کاهش ریسک، زمینه را برای رقابت عادلانه‌تری در تأمین مالی تجارت فراهم کند. این گزارش بر اهمیت تحلیل داده و اینترنت اشیا در بهبود دسترسی به تأمین مالی، به ویژه برای کشورهای در حال توسعه، تأکید می‌کند. همچنین بر نیاز به نوآوری مقرراتی برای تسهیل این تحول اشاره دارد.

۱- فناوری مالی تجارت که اغلب به اختصار TradeTech خوانده می‌شود، به استفاده از فناوری، نوآوری و نرم‌افزار برای پشتیبانی و تبدیل دیجیتال صنعت مالی تجارت اشاره دارد. اغلب به عنوان زیرمجموعه‌ای از اصطلاح پرکاربردتر، فین تک در نظر گرفته می‌شود.

۶. پایداری در تجارت: فناوری تجارت پتانسیل کاهش انتشار کربن و تقویت پایداری در تجارت جهانی را دارد. این امر شامل استفاده از فناوری برای زنجیره‌های تأمین سبز و امکان جریان داده‌های انتشار برای تشویق تولید سبزتر است. این گزارش بر اهمیت روزافزون استانداردهای پایداری و ردیابی زنجیره تأمین در تجارت تأکید می‌کند.
۷. ساخت پلتفرم‌ها و اکوسیستم‌های رقابتی فناوری تجارت: موفقیت فناوری تجارت به هماهنگی عمیق بین ذینفعان و قابلیت همکاری متکی است. این ابتکار با هدف شناسایی پروژه‌های آزمایشی برای ایجاد اجماع و تقویت همکاری بین مشارکت‌کنندگان متنوع در تجارت فعالیت می‌کند. این ابتکار نیاز به پلتفرم‌های فراگیر را که پاسخگوی طیف وسیعی از بازیگران صنعت هستند، به رسمیت می‌شناسد.
۸. به طور خلاصه، این گزارش تأکید می‌کند که موفقیت فناوری تجارت به همکاری بین بخش‌های مختلف، بهبود مقررات و پذیرش فناوری‌ها و استانداردهای جدید بستگی دارد. این گزارش پتانسیل تحول‌آفرین فناوری تجارت در کارآمدتر، پایدارتر و فراگیرتر کردن تجارت جهانی را برجسته می‌کند، در عین حال به چالش‌هایی که برای تحقق این پتانسیل باید بر آنها غلبه کرد، اشاره می‌کند.